

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2023

Auteurschappen, FAIR beginselen – deels gegrond, deels ongegrond

Vrije Universiteit Amsterdam (VU), Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) Universiteit Leiden (UL), één overige (niet-universitaire) organisatie

Onderstaande klachtenprocedure betrof de gecombineerde behandeling van een aantal klachten, waarbij meerdere spelers zowel klager in de ene klachtprocedure als beklaagde in de andere klachtprocedure zijn en andersom. Daarom wordt in deze samenvatting de termen 'partijen' gebruikt om (groepen van) spelers aan te duiden en 'betrokkene' om individuele spelers aan te duiden, in plaats van de gebruikelijke aanduidingen 'klager' en 'beklaagde'.

1 Onderwerp: Auteurschappen & FAIR-beginselen

Deze geïntegreerde klachtenprocedure behandelt in totaal 5 klachten. Samengevat:

- [Partij 1] klaagt in 1 klacht dat [partij 2] niet integer heeft gehandeld doordat hij zich data zou hebben toegeëigend, auteursrichtlijnen niet zou hebben gevolgd en onzorgvuldig zou hebben gehandeld bij het schrijven van een artikel en het indienen van diverse abstracts.
- [Partij 2] klaagt in 4 klachten dat de leden van [partij 1] hem intentioneel zouden demoniseren, zich niet aan auteursafspraken en budgetafspraken hielden, een abstract indienden zonder zijn toestemming en vertrouwelijkheid schonden.

2 Advies van de CWI

1. Procedure

1.1 Ontvangst van de klacht

Op [datum] is bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit van het Erasmus Universitair Medisch Centrum Rotterdam (hierna: CWI EURmc) een klacht binnengekomen afkomstig van [Betrokkenen 1 t/m 4] (allen gezamenlijk hierna: [partij 1]) en gericht tegen [partij 2]. De klacht betreft een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit. Kort samengevat stelt [partij 1] dat [partij 2] niet integer heeft gehandeld doordat hij zich data zou hebben toegeëigend, auteursrichtlijnen niet zou hebben gevolgd en onzorgvuldig zou hebben gehandeld bij het schrijven van een artikel en het indienen van diverse abstracts.

Op [datum] ontving de Commissie Wetenschappelijke Integriteit LUMC (hierna: CWI LUMC) een klacht van [partij 2] gericht tegen [Betrokkene 2]. Op [datum] respectievelijk [datum] zijn bij het College van Bestuur van de VU (hierna: CvB VU) twee klachten binnengekomen afkomstig van [partij 2] gericht tegen [Betrokkenen 1 en 3]. Op [datum] ontving [instelling] een klacht van [partij 2] gericht tegen [Betrokkene 4]. Kort samengevat stelt [partij 2] dat [Betrokkenen 1 t/m 4] hem intentioneel zouden demoniseren, zich niet aan auteursafspraken en budgetafspraken hielden, een abstract indienden zonder zijn toestemming en vertrouwelijkheid schonden.

Op verzoek van [partij 1] zijn de betrokken besturen VU, Erasmus MC, LUMC en [instelling] op [datum] tot de overeenstemming gekomen om formeel aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc de opdrachten te verstrekken om de in totaal 5 ingediende klachten inhoudelijk te behandelen binnen 1 geïntegreerde klachtenprocedure. Hiertoe is er een CWI ad hoc subcommissie (hierna: de commissie) samengesteld.

Op [datum] communiceerde de commissie aan partijen met in CC de rector magnificus VU, decaan Faculteit der Bètawetenschappen VU, secretaris CWI EURmc (namens voorzitter en decaan Raad van Bestuur EURmc), vicevoorzitter Raad van Bestuur en decaan LUMC & secretaris CWI LUMC en de voorzitter [instelling] dat de klachten ontvankelijk waren en dat zij deze geïntegreerd in behandeling had genomen. In dit bericht is ook kenbaar gemaakt dat op het vervolg van de procedure de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Vrije Universiteit Amsterdam april 2022 (hierna: Klachtenregeling) van toepassing is. Een afschrift van de klachten is bijgevoegd als Bijlagen 1 t/m 5 bij dit adviesrapport.

1.2 Schriftelijke ronde in aanloop naar hoorzittingen

Op [datum] verifieerde de commissie met partijen dat de stukken waarover zij beschikte volledig waren. Deze stukken betroffen de 5 klachten en het verweer van [partij 2], bijgevoegd als Bijlage 6. Van [partij 1] werd op [datum] in antwoord hierop de reactie op het weerwoord van [partij 2] ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 7, alsook een reactie op de tegen hen ingediende klacht, bijgevoegd als Bijlage 8. De laatste twee bijlagen zijn op [datum] door de commissie met [partij 2] gedeeld ter kennisneming. In reactie heeft [partij 2] op [datum] toch een reactie aangeleverd, die op dat moment niet door de commissie in behandeling werd genomen. In plaats daarvan is deze als bijlage 1 aan zijn hoorverslag toegevoegd (zie hieronder).

Partijen zijn op [datum] uitgenodigd om een datumprikker in te vullen ter organisatie van een gezamenlijke hoorzitting in mei/juni. Dit bleek onhaalbaar, waardoor de commissie besloot om twee separate hoorzittingen te organiseren met enerzijds [partij 1] en anderzijds [partij 2]. De hoorzittingen vonden beide plaats op [datum], maar op andere tijdstippen.

1.3 Schriftelijke ronde na hoorzittingen

Op [datum] legde de commissie het concept-verslag van de hoorzitting aan [partij 1] voor ter controle op eventuele feitelijke onjuistheden. Hierover vond op [data] nadere afstemming plaats, waarna het verslag in definitieve vorm is ondertekend op [data]. Dit hoorverslag is bijgevoegd als Bijlage 9.

Op [datum] legde de commissie het concept-verslag van de hoorzitting aan [partij 2] voor ter controle op eventuele feitelijke onjuistheden. Dit duurde iets langer dan gebruikelijk in verband met de tussenliggende meivakantie. Op [data] vond er nadere afstemming plaats, waarna het verslag door [partij 2] op [datum] in definitieve vorm is ondertekend. Dit hoorverslag is bijgevoegd als Bijlage 10.

Op [datum] heeft de commissie over en weer de twee hoorverslagen met partijen gedeeld met het verzoek om hierop niet later dan [datum] een reactie te formuleren. Op [datum] is van [partij 2] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 11. Op [datum] is van [Betrokkene 1] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 12. Op [datum] is van [Betrokkene 2] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 13. Op [datum] is van [Betrokkene 3] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 14.

Naar aanleiding van de hoorzittingen zag de commissie reden om een extra hoorzitting te organiseren met [Betrokkene i], de feitelijk begeleider van [partij 2] bij [instelling]. [Betrokkene i] vormde samen met [partij 1] de projectgroep die hieronder in onderdeel 2.6 wordt beschreven.

De hoorzitting met [Betrokkene i] vond plaats op [datum]. Gezien de omvang heeft het opstellen van het concept-verslag van de hoorzitting langer dan gebruikelijk geduurd. Op [datum] legde de commissie dit voor

aan [Betrokkene i]. Op [datum] ontving de commissie een reactie, waarna er diverse wijzigingen zijn verwerkt. Op [data] (na de zomervakantie van het CWI-secretariaat) zocht de commissie hierover weer contact met [Betrokkene i]. Toen bleek dat [Betrokkene i] tot [datum] met vakantie was gegaan. De commissie stelde vervolgens aan [Betrokkene i] [datum] als deadline voor de ondertekening van zijn verslag met dien verstande dat dit bij geen reactie zonder zijn ondertekening met partijen zou worden gedeeld. Het verslag is door [Betrokkene i] op [datum] in definitieve vorm ondertekend. Dit hoorverslag is bijgevoegd als Bijlage 15.

Op [datum] deelde de commissie over en weer met partijen ter kennisneming de reacties op hun hoorverslagen. Op [datum] heeft de commissie over en weer met partijen het hoorverslag van [Betrokkene i] gedeeld met het verzoek om hierop niet later dan op [datum] een reactie te formuleren. Op [datum] is van [partij 2] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 16. Op [datum] is van [partij 1] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 17.

Naar aanleiding hiervan bepaalde de commissie dat het noodzakelijk was om een extra hoorgesprek te organiseren met [Betrokkene ii] om de omstandigheden met betrekking tot zijn samenwerking met [partij 2] te verduidelijken. Op [datum] is [Betrokkene ii] gehoord, waarna op [datum] zijn hoorverslag in definitieve vorm is ondertekend. Dit verslag is bijgevoegd als Bijlage 18. Op [datum] is dit verslag aan partijen voorgelegd ter reactie. Op [datum] is van [partij 2] een reactie ontvangen, bijgevoegd als Bijlage 19, en op [datum] van [partij 1], bijgevoegd als Bijlage 20.

Naar aanleiding van deze reacties heeft de commissie geen reden gezien tot nog een schriftelijke ronde. Op [datum] communiceerde de commissie aan partijen dat zij de schriftelijke ronde had gesloten.

1.4 Concept-adviesrapport

Gelijktijdig met de communicatie over sluiting van de schriftelijke ronde is het concept-adviesrapport aan partijen en betrokkenen voorgelegd ter correctie van eventuele feitelijke onjuistheden met als deadline [datum]. De inhoud hiervan is voor [Betrokkene ii] beperkt tot klachtonderdeel 1A; [Betrokkene i] heeft het complete adviesrapport ontvangen.

Op [datum] is van [Betrokkene 4] een reactie op het concept-adviesrapport ontvangen, waarin hij aangeeft behalve de wijze van vermelding van [...] op p. 5 geen feitelijke onjuistheden te hebben aangetroffen. Deze wijziging is door de commissie overgenomen. Op [datum] is van [Betrokkene 1] een reactie op het concept-adviesrapport ontvangen, waarin hij aangeeft geen feitelijke onjuistheden aan te hebben getroffen. Op dezelfde dag is van [Betrokkene 2] een reactie ontvangen ter wijziging van een zinsnede op p. 10. Aangezien dit een letterlijke copy/paste van een klachtonderdeel betreft is deze wijziging niet overgenomen. Van [partij 2], [Betrokkene 3], [Betrokkene i] en [Betrokkene ii] is geen reactie ontvangen.

Het definitieve adviesrapport is op [datum] aangeboden aan het College van Bestuur VU, de Raad van Bestuur Erasmus MC, de Raad van Bestuur LUMC en [instelling] ten behoeve van besluitvorming.

1.5 Structuur en opbouw van dit adviesrapport

Dit adviesrapport behandelt hieronder stapsgewijs inhoudelijk alle klachtonderdelen van de in totaal 5 ingediende klachten. Omwille van het overzicht volgt hieronder eerst een algemene inleiding en daarna een beschrijving van elk klachtonderdeel via copy/paste uit de betreffende klacht.

2. Algemeen

2.1 In deze klachtprocedure gaat het om een onderzoek waarin twee manieren worden vergeleken om [beschrijving van het onderzoek].

2.2 [Betrokkene 2 en Betrokkene 1] hebben al in een vroeg stadium belangstelling getoond voor [dit onderzoek]. Later kreeg het onderwerp meer belangstelling en werd een subsidieaanvraag met bijbehorend onderzoeksprotocol ingediend bij ZonMw. Dat protocol draagt de handtekeningen van [Betrokkene 1] (hoofdonderzoeker) en [Betrokkene 3] (coördinerend onderzoeker). Als andere onderzoekers werden [Betrokkenen 2 en 4, personen] genoemd. [Persoon] is in een later stadium niet meer bij de studie betrokken geweest.

2.3 De subsidie werd in 2015 verleend. Het onderzoeksprotocol had betrekking op de zogenoemde [data]. De geïnccludeerde onderzoeksdeelnemers zouden tot een jaar na hun operatie worden gevolgd. Wel werd in par. 8.8 van het protocol aangegeven dat patiënten zouden worden gevraagd of ze instemden om benaderd te worden voor vervolgonderzoek na tenminste twee jaar, maar wellicht ook na vijf of tien jaar. Daar was echter geen subsidie voor. De onderzoekers zouden proberen aanvullende subsidie te verwerven voor dit vervolgonderzoek.

2.4 Het onderzoek kende twee hoofdpoten: [beschrijving].

2.5 In het Convenant [...] (hierna: convenant) werden afspraken gemaakt tussen verschillende partijen om samen te werken bij de uitvoering van het onderzoeksproject.

2.6 Voor de uitvoering van het onderzoeksproject werd een projectgroep samengesteld bestaand uit onderzoekers van de verschillende deelnemende instellingen, zoals genoemd in het onderzoeksprotocol [datum]. Leden van de projectgroep waren: [Betrokkenen 1 t/m 4 en Betrokkene i]. De status van de projectgroep, de samenstelling en de bevoegdheden zijn niet geregeld in het convenant.

2.7 Aan de [instelling] werd op [datum] toestemming verkregen van de METC. Naderhand werd besloten om ook data te verzamelen na [x] en na [x] jaar na operatie. Op [datum] werd goedkeuring verleend voor de [x]-studie en op [datum] voor de [x]-studie.

2.8 [Verwijderd]

2.9 [Betrokkene i] opereerde al langer [volgens deze methode], hoewel deze ingrepen formeel gezien niet vergoed konden worden door de ziektekostenverzekeraars. Hij was in het bezit van een aantal prospectieve casestudies. [Betrokkene i] betrok [partij 2] in [datum] als student-assistent bij het bestuderen van deze cases.

2.10 [Partij 2] raakte via [Betrokkene i] bij de [...] -studie betrokken. In eerste instantie hield [partij 2] zich als student-assistent bezig met de feitelijke organisatie van het onderzoek door contacten te leggen met de beoogde deelnemende klinieken en te werken aan de door patiënten in te vullen vragenlijsten.

2.11 In [datum] kreeg [partij 2] een vanuit de projectmiddelen gefinancierde aanstelling als onderzoeker bij [instelling]. [Verwijderd]

2.12 Gedurende de aanstellingsperiodes [...] behandelde [partij 2] patiënten, hield hij zich bezig met de logistiek van de studie en was hij bezig met een promotieonderzoek met behulp van gegevens die werden verkregen door de studie. [Betrokkenen 1 en 2] waren de beoogde promotoren; [Betrokkene i] en [Betrokkenen 3] copromotoren. De dagelijkse begeleiding was in handen van [Betrokkene]. De promotie van [partij 2] zou als buitenpromovendus plaatsvinden aan [...]. De registratie als promovendus heeft nooit plaatsgevonden.

2.13 Tussen [partij 2] en met name [Betrokkene 2] heeft zich in de loop van 2021 en daarna een diepgravend conflict ontwikkeld. In verband met dit conflict heeft [partij 2] besloten niet verder te willen met [betrokkene 2] als promotor en gekozen voor een promotie aan [...]. Daarop heeft [Betrokkene 1] zich teruggetrokken als medepromotor.

2.14 De commissie begeeft zich niet in een beschrijving en waardering van dit conflict. Wel constateert zij dat er pogingen in het werk zijn gesteld om dit conflict in der minne te schikken. Deze schikking had volgens betrokkenen moeten resulteren in een overeenkomst (opgesteld op [datum]), maar is nooit ondertekend. Volgens [partij 1] was dit omdat [partij 2] had gelogen over de hulp die hij zou hebben ontvangen van een deskundige op het terrein van [...].

2.15 Uit de niet-ondertekende overeenkomst blijkt onder meer dat de [instelling] zichzelf beschouwde als eigenaar van de [data] van de [studie]. [Partij 2] zou de ruwe [data] uiterlijk op [datum] moeten overdragen aan een van de vertegenwoordigers van de [instelling]. Verder ging de [...]-werkgroep ermee akkoord dat [partij 2] de [data] zou analyseren en beschrijven als eerste auteur, op voorwaarde dat [partij 2] de bereidheid toonde de databases uit te leggen en/of anderen te instrueren over het gebruik van deze databases. Verder werd bepaald dat een [...] -vervolgonderzoeksgroep zou bestaan uit [Betrokkenen 1 t/m 4 en Betrokkene i]. Deze leden zouden bij alle artikelen die vanuit de oorspronkelijke [...] -data werden geschreven moeten worden betrokken, met inachtneming van de regels voor auteurschap. Verder zou [partij 2] steeds overleg moeten plegen of een coauteurschap bij vervolpublicaties gerechtvaardigd zou zijn. Onder deze voorwaarden stemde [partij 1] in met een op de [...] -studie gebaseerde proefschriftverdediging door [partij 2] aan [...], zo blijkt uit de niet-ondertekende overeenkomst.

2.16 De commissie mag ervan uitgaan dat de leden van [partij 1] aan het schrijven van publicaties in het kader van het onderzoek naar de [data] een wezenlijke bijdrage hebben geleverd. Ze kwalificeren als auteur volgens richtlijnen van de International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Eventuele vervolpublicaties bouwen voort op de resultaten van de studie naar de [data]. Dit betekent dat zij in principe kunnen kwalificeren als auteur bij de vervolpublicaties. Of zij in dat geval daadwerkelijk als auteur kunnen worden aangemerkt, hangt af van hun bijdrage. In ieder geval moeten zij in de gelegenheid worden gesteld om die bijdrage te leveren.

3. Behandeling van de klachtonderdelen van [partij 1]

3.1 Klachtonderdeel 1:

“[Partij 2] heeft zijn promotieonderzoek gecombineerd met klinisch werk. Bij het klinisch werk hebben zich problemen voorgedaan, waarbij hij geen zelfreflectie heeft getoond. Daardoor is hem geen toegang verleend tot de opleiding [...]. Omdat een van zijn promotoren ook betrokken was bij deze beslissing, heeft hij geweigerd om nog verder met deze promotor samen te werken en heeft zich teruggetrokken uit het promotietraject. Omdat hij als promovendus de dataverzameling uitvoerde, heeft hij dat voortgezet en zich de database toegeëigend. [Partij 2] is niet betrokken geweest bij de subsidieaanvraag en bij de formulering van het oorspronkelijke onderzoekprotocol (zie bijlage ...). Er is in een convenant voorafgaande aan het project vastgelegd dat de [instelling] verantwoordelijk is voor en eigenaar van de database (zie bijlage Convenant....). Ook in dit convenant is [partij 2] geen partner, omdat hij pas later is ingehuurd als promovendus. Daarnaast is herhaaldelijk afgesproken dat hij de database zou inleveren en dat [Betrokkene 3] verantwoordelijk is voor archivering en [Betrokkene i] voor het beheer van de database (zie bijlage notulen ...). Hij weigert nu al ruim een jaar deze database in te leveren.”

3.2 Bespreking klachtonderdeel 1:

3.2.1 De ruwe data van het [onderzoek] werden verkregen doordat de in de studie betrokken patiënten een digitale vragenlijst invulden op de site van [...]. [Betrokkene 3] coördineerde dit. In het convenant was vastgelegd dat de [instelling] de eigenaar zou zijn van de database en verantwoordelijk zou zijn voor het

beheer en de opslag daarvan, en ook alle andere verwerkingen binnen het kader van de wet. De overeenkomst met [bedrijf] werd betaald vanuit de projectsubsidie. Het [onderzoek] liep tot [datum].

3.2.2 Voor het uitvoeren van de vervolgstudie [...] werd geen subsidie verkregen. Na enige discussie heeft [Betrokkene i] op [datum] besloten de kosten voor de werkzaamheden in verband [hiermee] met terugwerkende kracht tot [datum] voor rekening van zijn onderzoeksmiddelen te nemen. [Partij 2] bevestigde dit in een mail van [datum] aan [bedrijf]. [Partij 2] verzocht [bedrijf] om aan hem en [Betrokkene i] de [vervolgdata] ter beschikking te stellen. Ook verzocht [partij 2] om de database online te houden tot [datum]. In dat kader gaf [bedrijf] op [datum] aan [Betrokkene i] een kostenraming af ten bedrage van €[...] Op [datum] gaf [Betrokkene i] bij [bedrijf] aan dat deze kosten niet te dekken waren en dat hij er daarom van af zag om de database open te houden tot [datum]. De commissie leidt uit de stukken in combinatie met correspondentie hierover met [Betrokkene i] af dat de database per [datum] offline werd gehaald.

3.2.[Betrokkene 1] heeft tijdens de hoorzitting verklaard dat de [instelling] geen middelen had om de [vervolgdata] te bewaren en te beheren en dat deze daarom [bij Betrokkene i] waren ondergebracht. Uit de notulen van [...] blijkt dat de projectgroep afsprak dat de archivering van de database zou plaatsvinden door [Betrokkene 3], terwijl het beheer in handen was van [Betrokkene i].

3.2.4 Om de vergelijkbaarheid met het bestand van de [data] te waarborgen, schoonde [partij 2] het ruwe bestand van de [vervolgdata] in overleg met [Betrokkene i] op.

3.2.5 Bij een mail van [datum] stuurt [partij 2] aan [Betrokkene i] een beveiligd met een wachtwoord. Uit een mail van [Betrokkene i] van [datum] aan leden van de projectgroep leidt de commissie af dat de database met de bijbehorende [bestanden] in het bezit van [Betrokkene 3] was. [Betrokkene 3] bevestigt dit op [datum] aan [Betrokkene 2] (cc overige leden projectgroep): hij heeft de ruwe bestanden, [overige bestanden] en het bestand waarmee [partij 2] heeft gewerkt. Op [datum] wordt, zoals gezegd, door de projectgroep afgesproken dat [Betrokkene i] het beheer van de database zou doen en dat [Betrokkene 3] verantwoordelijk zou zijn voor de archivering.

3.2.6 Uit een mail van [Betrokkene 1] van datum aan de vertrouwenspersoon [...] blijkt dat [partij] de beschikking hebben over [data] en dat ze daarom hun eis om de data in te leveren laten vervallen.

Overwegingen klachtonderdeel 1

3.2.7 De [data] zijn in de vorm van digitale vragenlijsten verzameld door [bedrijf], die daartoe een overeenkomst had gesloten met [Betrokkene i]. [Betrokkene i] trad op namens [instelling]. De rechten op deze data kunnen daarom door [Betrokkene i] worden uitgeoefend binnen de kaders die door [de instelling] zijn gesteld. In het kader van het beheer van deze data en de daarop te baseren statistische bewerking bestaan verplichtingen tussen [Betrokkene i] (als beheerder) en [partij 2] (als bewerker). Deze houden onder meer in dat [partij 2] verantwoording moet afleggen over de bewerkingen en dat [Betrokkene i] deze moet controleren. In dat kader moet [Betrokkene i] toegang hebben tot de bewerkte gegevens.

3.2.8 Het feit dat de METC aan [Betrokkene 1] goedkeuring heeft gegeven voor het vervolgonderzoek maakt niet dat de [instelling] rechten kan uitoefenen op de ruwe en de bewerkte gegevens. Goedkeuring van een METC heeft geen betrekking op de vraag wie die rechten kan uitoefenen. Deze rechten kwamen de [instelling] oorspronkelijk toe op basis van het convenant. Dit convenant heeft echter geen betrekking op de vervolgstudie. Dat de [instelling] de rechten op de [data] in de conceptovereenkomst van [datum] opeiste, was ten onrechte. De [instelling] kon [partij 2] niet verplichten om die bestanden over te dragen. Van toeëigening, zoals in de klacht gesteld, is daarom geen sprake.

3.2.9 Overigens ligt het op basis van de reconstructie van de gang van zaken voor de hand dat [partij 2] die bestanden wel heeft overgedragen, inclusief de bijbehorende [bestanden]. Op basis van deze feiten is het de commissie niet duidelijk waarom [partij 1] zich naderhand op het standpunt heeft gesteld dat ze niet in het bezit zou zijn van de database en dat deze door [partij 2] ingeleverd zou moeten worden. Het ligt eerder voor de hand dat [partij 1], zo blijkt ook uit de conceptovereenkomst van [datum], behoefte had aan de medewerking van [partij 2] om de databases uit te leggen en/of instructies te geven over het gebruik van deze databases. Het zou daarbij in het bijzonder kunnen gaan om de specifieke patiëntenkennis waarover [partij 2] beschikte.

3.2.10 Vast staat wel dat [partij 2] [partij 1] niet heeft geholpen met uitleg en instructies. Dat is in strijd met norm 25 uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit, die luidt: *“Werk eraan mee dat data waarvoor dat gepast is, overeenkomstig de FAIR-beginselen vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn.”*

Conclusie klachtonderdeel 1

[Partij 2] heeft norm 25 NGWI geschonden. Dit klachtonderdeel is gegrond.

3.3 Klachtonderdeel 2

“Over het onderzoek zijn een aantal artikelen geschreven en gepubliceerd. Eén artikel over [...]. De afspraak was dat er 2 gedeeld eerste auteurs zouden zijn, de promovendus en een expert in [...] die het opschonen en klaarmaken van de database heeft gecoördineerd, alle analyses heeft gedaan, en wiens expertise essentieel was bij het schrijven van methoden, resultaten en discussie. Bij indiening van het artikel heeft de promovendus zonder overleg alleen zichzelf als eerste auteur opgegeven. Hij is daarop aangesproken, maar heeft geen reflectie getoond dat dat niet goed was. De promotoren hebben het tijdschrift moeten benaderen om dit recht te zetten; dat is nu nog steeds niet gebeurd; de tweede auteur is hier uiteraard niet blij mee en krijgt onterecht nu niet de credits die hij verdient.”

Overweging klachtonderdeel 2

De commissie stelt na het horen van [Betrokkene i] vast dat hij bij het indienen van [...] een fout heeft gemaakt en later om een correctie heeft gevraagd, waardoor er twee eerste auteurs zouden worden vermeld. [Partij 2] was hierbij niet betrokken.

Conclusie klachtonderdeel 2

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

3.4 Klachtonderdeel 3

“[Partij 2] heeft een artikel gepubliceerd (...) met studiedata met alleen de naam van [partij 2] als eerste auteur en de projectgroep als co-auteurs, zonder enig overleg en zonder dat een van de co-auteurs op de hoogte was van deze publicatie.”

Bespreking klachtonderdeel 3

3.4.1 [Partij 2] heeft aangegeven dat hij werd benaderd om een video en infographic te maken ter begeleiding bij de eerder gepubliceerde artikelen. Hij stelt beide te hebben gemeld bij [Betrokkene i] en dat deze akkoord ging. Omdat de infographic maar één auteur mocht hebben, is hij als enige auteur vermeld. De leden van de projectgroep zijn in de bijlage vermeld, conform de ICMJE-richtlijnen.

3.4.2 [Partij 2] stelt dat beide copromotoren hiervan wisten en dat er geen nieuwe studiedata in het artikel staan. Het is alleen een grafische voorstelling van de [...] die open access gepubliceerd is. Ook [Betrokkene 2] vond deze gang van zaken volgens [partij 2] initieel geen probleem; hij e-mailde om bij [partij 2] aan te geven dat zijn naam niet goed doorgelinkt was op PubMed. [Partij 2] erkent dat hij een en ander wellicht niet

helemaal handig heeft aangepakt. Omdat hij met beide promotoren een conflict had, heeft hij de copromotoren benaderd.

Overwegingen klachtonderdeel 3

3.4.3 Op grond van norm 32 NGWI moeten alle auteurs aan de definitieve versie van een wetenschappelijk product goedkeuring hebben gegeven.

3.4.4 De commissie heeft uit de stukken niet kunnen afleiden dat goedkeuring voor de publicatie van de infographic toestemming is gegeven door de leden van de projectgroep. Deze goedkeuring was nodig, omdat het ging om de weergave van resultaten uit de [...] studie waarbij zij als auteur waren betrokken.

3.4.5 Het is mogelijk om binnen de ICMJE-richtlijnen te volstaan met vermelding van de naam van een auteursgroep, mits de leden van die groep elders in de publicatie worden geïdentificeerd. Dit is in de infographic inderdaad gebeurd, maar ook voor die handelwijze moet goedkeuring worden gegeven.

Conclusie klachtonderdeel 3

[Partij 2] heeft norm 32 NGWI geschonden. Dit klachtonderdeel is gegrond.

3.5 Klachtonderdeel 4

“[Partij 2] heeft een artikel geschreven over [...] en 3 chirurgen als co-auteurs uitgenodigd zonder enig overleg en zonder projectgroep leden als coauteurs te betrekken (zie ...); artikel is nu gestopt nadat aangegeven was dat dit niet kan. In dit artikel stond ook een tabel waarin een grove fout stond en data verwisseld waren. Een van de benaderde chirurgen constateerde en meldde deze fout bij [partij 2]; deze herkende en erkende de fout niet. Van terugkoppeling naar de projectgroep was geen sprake.”

Bespreking klachtonderdeel 4

[Partij 2] stelt dat het altijd al het plan was dat hij dit artikel apart zou publiceren. Hij verwijst in dit verband naar het studieprotocol. Verder brengt hij naar voren dat dit voornemen al besproken was met [Betrokkene i] en [Betrokkene 3]. Hij verwijst naar een mail gericht aan een van de deelnemende chirurgen, waaruit blijkt dat de desbetreffende fout door hem is erkend.

Overweging klachtonderdeel 4

Uit het studieprotocol blijkt niet dat de subgroepanalyse zou gebeuren door [partij 2]. Bovendien zou hieruit, als dit wel het geval zou zijn, niet voortvloeien dat andere leden van de projectgroep niet als auteur zouden moeten worden genoemd.

Conclusie klachtonderdeel 4

[Partij 2] heeft norm 32 NGWI geschonden. Dit klachtonderdeel is gegrond.

3.6 Klachtonderdeel 5

“De promovendus heeft een artikel geschreven over [...] data zonder overleg en zonder co-auteurs te betrekken; claimt nu eerste auteurschap van dat artikel.”

Bespreking klachtonderdeel 5

3.6.1 [Partij 2] stelt dat is afgesproken dat hij als eerste auteur zou worden vermeld en dat dit op grond van zijn werkzaamheden ook terecht is. Verder is er wel degelijk overleg gevoerd met coauteurs, met name met [Betrokkene i] en [Betrokkene 3]. Dit was bij alle door [partij 2] geschreven artikelen steeds het gebruik.

3.6.2 [Partij 1] erkent dat ooit is afgesproken dat [partij 2] het eerste auteurschap zou toekomen bij het stuk over de [data]. Zij zijn echter teruggekomen op die afspraak vanwege de breuk in het vertrouwen die in de laatste periode van de samenwerking is ontstaan. Bovendien, zo stellen zij, was er geen behoefte meer aan aparte artikelen over [...]. [Partij 2] is naar hun mening niet in staat om een geïntegreerd artikel te schrijven terwijl de [onderzoekers] van de [instelling] niet meer met [partij 2] willen samenwerken.

Overwegingen klachtonderdeel 5

3.6.3 De commissie constateert dat het bij het door [partij 2] geschreven stuk gaat om een concept waarover verder overleg zou moeten worden gevoerd. Bij een dergelijk concept kan geen sprake zijn van schending van de wetenschappelijke integriteit.

Conclusie klachtonderdeel 5

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

3.7 Klachtonderdeel 6

“[Partij 2] heeft zonder overleg 2 abstracts ingediend bij [...] voor mondelinge presentatie van de [...] data; co-auteurs wisten van niets. Een abstract kon nog teruggetrokken worden, maar reputatieschade voor projectgroepleden is aanzienlijk. Ander abstract is gepresenteerd en verspreid (zie ...).”

Bespreking klachtonderdeel 6

3.7.1 [Partij 2] heeft volgens [partij 1] abstracts met resultaten van de [data] ingediend bij [...] en [...] zonder medeweten van [partij 1]. Volgens [partij 1] ontkent [partij 2] dat hij een abstract gepresenteerd heeft op het [...] congres, maar uit stukken blijkt dat dat abstract wel degelijk met de namen van [partij 1] erbij op het [...] congres is gepresenteerd. Bij [...] heeft dit geleid tot escalatie naar de onderzoeksleiding, waarna [partij 2] het abstract heeft teruggetrokken. [Partij 1] heeft niet kunnen voorkomen dat dit alsnog is gepubliceerd.

3.7.2 Naderhand heeft [Betrokkene 2] nog vermeld dat [partij 2] op het in [jaartal] gehouden event van de [...] een presentatie heeft gehouden waar de [...] resultaten zijn besproken.

3.7.3 [Partij 2] stelt dat hij de abstracts voor zowel de [...] als de [...] met goedkeuring van [Betrokkene i] heeft ingediend. Verder verwijst hij naar een schermafdruck van een bericht van [een lid van partij 1] van [datum] en een schermafdruck van een WhatsApp-bericht van [een lid van partij 1] van [datum] waaruit zou moeten blijken dat [Betrokkene 2] op de hoogte was van de ingediende abstracts.

Overwegingen klachtonderdeel 6

3.7.4 Op grond van norm 29 NGWI moeten recht worden gedaan aan eenieder die aan het onderzoek en het verkrijgen en/of verwerken van de data heeft bijgedragen.

3.7.5 De commissie constateert dat [partij 2] een abstract bij [...] heeft ingediend waarin de [...] resultaten van de [...] studie worden besproken. In [...] is daarnaast nog een andere abstract verschenen over de [...] resultaten. Bij deze twee publicaties zijn de namen van [partij 2] en [Betrokkene i] vermeld. In [...] verscheen ook een abstract waarin de [...] resultaten worden besproken. Deze publicatie was ingediend ten behoeve van het [...] congres van [jaartal]. Erbij staan de namen van [partij 2], [Betrokkenen 1 t/m 3] en [Betrokkene i].

3.7.6 Tijdens het [jaartal]-congres van [...] heeft [partij 2] op [datum] een presentatie gegeven waarbij de [resultaten] aan de orde waren. Verder heeft [partij 2] de [resultaten] gepresenteerd tijdens het [...] event van [jaartal].

3.7.7 Het staat vast dat [partij 1] geen toestemming heeft gegeven voor deze publicaties. Zij hadden door [partij 2] in de gelegenheid moeten worden gesteld om een wezenlijke bijdrage te leveren om als auteur te kwalificeren, waarna zij de definitieve versie van de publicaties hadden kunnen beoordelen.

Conclusie klachtonderdeel 6

[Partij 2] heeft norm 29 NGWI geschonden. Dit klachtonderdeel is gegrond.

4. T.a.v. de klachtonderdelen van [partij 2]: algemeen

4.1 [Partij 2] heeft tegen [alle separate leden van partij 1] klachten ingediend. Deze klachten komen deels overeen.

4.2 [Partij 2] beschuldigt [partij 1] van intentioneel demoniseren, omdat zij hem ervan beschuldigen dat hij de onderzoeksdatabase niet met hen wil delen terwijl hij dat wel heeft gedaan. De commissie laat dit klachtonderdeel buiten beschouwing, omdat dit niet gaat om een schending van de wetenschappelijke integriteit. Overigens komt het al dan niet overhandigen van de onderzoeksdatabase aan de orde in de behandeling van de klachten van [partij 1].

4.3 [Partij 2] beschuldigt [Betrokkene 2] verder van intentioneel demoniseren, omdat hij ten onrechte zou hebben beweerd dat [partij 2] zou zijn ontslagen in [...], [partij 2] ten onrechte zou hebben beschuldigd van datafraude en het afdelingshoofd [...] zou hebben aangespoord om in te breken in zijn kluisje. Verder zou [Betrokkene 2] [partij 2] ervan hebben beschuldigd data van [...] te hebben gestolen en zou hij de huidige werkgever van [partij 2] bellen om hem te demoniseren. De commissie laat dit klachtonderdeel buiten beschouwing, omdat het geen betrekking heeft op een schending van de wetenschappelijke integriteit.

4.4 [Partij 2] beschuldigt [Betrokkene 3] ervan gebrekkig te functioneren als copromotor/projectleider. De commissie laat dit klachtonderdeel buiten beschouwing, omdat het geen betrekking heeft op een schending van de wetenschappelijke integriteit.

4.5 [Partij 2] beschuldigt [Betrokkene 1] ervan dat hij het promotiereglement van de [instelling] niet heeft gevolgd. Verder zou [Betrokkene 1] vertrouwelijke e-mails hebben doorgestuurd. Ook zouden [Betrokkene 2] en [Betrokkene 11] zich niet hebben gehouden aan afspraken over het budget dat voor het promotieonderzoek van [partij 2] beschikbaar zou zijn. De commissie laat deze klachtonderdelen buiten beschouwing, omdat ze geen betrekking hebben op een schending van de wetenschappelijke integriteit.

4.6 De volgende klachtonderdelen worden hieronder gezamenlijk behandeld:

1A. *"[Partij 1] maakt [...] zich schuldig aan het niet honoreren c.q. toekennen van gemaakte auteurschap afspraken. Zo hebben wij afgesproken dat ik eerste auteur zou worden van de twee jaar follow-up studie van de [...] studie. Ik heb zonder betaling en zonder hulp al deze data zelf verzameld, zelf geanalyseerd en zelf opgeschreven. Deze afspraken hebben wij afgelegd per notulen, per email, bevestigd in door mij heimelijk opgenomen gesprekken, en bevestigd in een getekende stageovereenkomst. Wegens het conflict geeft [partij 1] echter aan dat ik helemaal geen coauteur mag zijn. Ik hoef u niet uit te leggen dat dit tegen iedere auteurschapsrichtlijn is."*

2A. *"Het indienen van een door mij geschreven abstract bij een congres zonder mijn toestemming. Bij [...] had ik met toestemming van alle co-auteurs (per mail bevestigd) een abstract ingediend voor het congres. Dit abstract had een prijs gewonnen voor [...]. Echter waren wij in de loop ten tijde bezig met een remedieringstraject (op mijn verzoek) via (mediator/ vertrouwenspersoon) en hierbij hadden wij als groep besloten om ons gedeisd te houden gedurende de bemiddeling. Derhalve had ik mijn abstract ingetrokken. Tot mijn verbazing kwam ik er later achter dat [partij 1] deze abstract (die ik geschreven/geanalyseerd heb), hebben ingediend en mijn prijs hebben ontvangen op datzelfde congres. Uiteraard heb ik de organisatie van het congres om een verklaring gevraagd en deze bevestigde dit dus."*

4.7 De volgende klachtonderdelen richten zich op verschillende personen binnen [partij 1] en worden hieronder apart per persoon behandeld:

3A. *"[...] Daarnaast belooft de [Betrokkene 3] meerdere onderzoekers 1ste auteurschappen (...) waardoor er meerdere conflicten ontstaan. Hier neemt hij geen verantwoordelijkheid voor. Zo belooft hij mij, [en twee anderen] een eerste auteurschap, wat hij dus ook niet waar kan maken."*

4A. “Voorts maakt [Betrokkene 1] zich schuldig aan het niet navolgen van auteurschap richtlijnen. Zo hebben wij een systematic review o.a. geschreven waaraan hij helemaal geen input heeft gegeven. Echter eiste hij als onderdeel van de onderzoeksgroep, wel auteurschap op. Hij heeft op meerdere stukken geen bijdrage gegeven en de auteurschapsrichtlijnen worden hier niet ingevolgd. Door hiërarchie wordt dit bij mij afgedwongen.”

5. Behandeling van de klachtonderdelen van [partij 2]

5.1 Klachtonderdeel 1A

Volgens [partij 2] maakt [partij 1] zich schuldig aan het niet honoreren c.q. toekennen van de afspraak dat [partij 2] eerste auteur zou worden van de twee jaar follow-up studie van de [...] studie, nog voordat het gepland was om deze studie uit te voeren. [Partij 2] heeft zonder betaling en zonder hulp alle data zelf verzameld, zelf geanalyseerd en zelf opgeschreven. Wegens het tussen partijen ontstane conflict wil [partij 2] zich niet aan deze afspraak houden.

Bespreking klachtonderdeel 1A

5.1.1 [Partij 1] erkent dat ooit is afgesproken dat [partij 2] het eerste auteurschap zou toekomen bij het stuk over [...]. Zij zijn teruggekomen op die afspraak vanwege de breuk in het vertrouwen die in de laatste periode van de samenwerking is ontstaan.

5.1.2 Bovendien, zo stellen zij, was er geen behoefte meer aan aparte artikelen over [...]. [Partij 2] is naar hun mening niet in staat om een geïntegreerd artikel te schrijven, terwijl de [onderzoekers] niet meer met [partij 2] willen samenwerken.

Overwegingen klachtonderdeel 1A

5.1.3 De commissie neemt op basis van de stukken als uitgangspunt dat [partij 2] een omvangrijke bijdrage heeft geleverd aan het verzamelen en analyseren van de een- en tweejaarsdata.

5.1.4 De commissie acht het op grond van de door [partij 2] bij de [...] verrichte werkzaamheden niet onaannemelijk dat hij in samenwerking met deskundigen in staat zou zijn om ook op het terrein van [...] als eerste auteur te kwalificeren. De commissie heeft echter geconstateerd dat van een samenwerking met deskundigen bij de analyse van [...] geen sprake is geweest. Onder die omstandigheid mocht [partij 1] aan [partij 2] het eerste auteurschap onthouden.

Conclusie klachtonderdeel 1A

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

5.2 Klachtonderdeel 2A

Volgens [partij 2] heeft [partij 1] zonder instemming een door [partij 2] geschreven abstract bij het [...] congres van [jaartal] ingediend. Dit is een ernstige vorm van plagiaat.

Overwegingen klachtonderdeel 2A

Zoals onder 3.7.5 is overwogen heeft [partij 2] de [...] abstract met daarin een bespreking van de [...] resultaten ingediend zonder toestemming van [partij 1]. Dat [partij 1] ervoor heeft gekozen om tijdens het congres een abstract te (laten) presenteren over de [...], komt de commissie niet onredelijk voor. Dit abstract was een samenvatting van de eerder verschenen publicaties, waaraan [partij 1] een wezenlijke bijdrage had geleverd. In verband daarmee kan er geen sprake zijn van plagiaat.

Conclusie klachtonderdeel 2A

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

5.3 Klachtonderdeel 3A

Volgens [partij 2] heeft [Betrokkene 3] aan verschillende medewerkers het eerste auteurschap bij [...] beloofd. Dit viel niet waar te maken, waardoor conflicten ontstonden.

Overwegingen klachtonderdeel 3A

De commissie heeft op basis van de stukken geconstateerd dat er enige tijd discussie is geweest over het gedeelde eerste auteurschap in verband met de [...]. Dat daarbij auteurs naar voren werden geschoven die niet aan de criteria voor vermelding als eerste auteur voldeden, is de commissie niet gebleken.

Conclusie klachtonderdeel 3A

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

5.4 Klachtonderdeel 4A

Volgens [partij 2] maakt [Betrokkene 4] zich schuldig aan het niet volgen van auteurschapsrichtlijnen. Aan [...] heeft hij geen bijdrage geleverd, terwijl hij wel auteurschap opeist.

Overwegingen klachtonderdeel 4A

[Betrokkene 4] heeft gesteld dat hij een actieve rol heeft gespeeld door mee te lezen bij de totstandkoming van [...], wat werd onderschreven door [Betrokkene 3]. De commissie ziet geen reden om hieraan te twijfelen.

Conclusie klachtonderdeel 4A

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

6. Eindconclusie

De commissie vat via onderstaand overzicht haar eindconclusie samen.

Klachtonderdeel	Beklaagde	Oordeel & evt. relevante norm
1 (FAIR-beginselen)	partij 2	Gegronnd, norm 25 NGWI
2 (auteurschappen)	partij 2	Ongegrond
3 (auteurschappen)	partij 2	Gegronnd, norm 32 NGWI
4 (auteurschappen)	partij 2	Gegronnd, norm 32 NGWI
5 (auteurschappen)	partij 2	Ongegrond
6 (auteurschappen)	partij 2	Gegronnd, norm 29 NGWI
1A (auteurschappen)	Betrokkenen 1 t/m 4	Ongegrond
2A (plagiaat)	Betrokkenen 1 t/m 4	Ongegrond
3A (auteurschappen)	Betrokkene 3	Ongegrond
4A (auteurschappen)	Betrokkene 4	Ongegrond

3 Aanvankelijk oordeel van de betrokken instellingsbesturen

Besluit CvB VU 12 december 2023:

Het College van Bestuur volgt het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc en besluit de klachten van [partij 2] gericht tegen [Betrokkene 1] en [Betrokkene 3] ongegrond te verklaren.

Besluit RvB LUMC 22 januari 2024:

De Raad van Bestuur van het LUMC volgt het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-Umc en besluit om de klachten van [partij 2] gericht tegen [Betrokkene 2] ongegrond te verklaren.

Besluit RvB Erasmus MC 16 januari 2024:

De RvB is alleen bevoegd een besluit te nemen over de klachten ingediend tegen [partij 2]. De RvB heeft besloten het advies van de ad hoc Commissie op te volgen en besluit dat de klacht gegrond is, in zoverre dat er sprake is van het niet-naleven van normen uit de Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit.

Uitgaande van het kwalificatiemodel van hoofdstuk 5 van de Gedragscode vallen de niet-nageleefde normen echter niet binnen de categorie van 'duidelijkste schendingen van de wetenschappelijke integriteit, en zal er slecht bij uitzondering aanleiding zijn overtreding van deze normen te kwalificeren als een schending. In dit geval is er naar onze mening onvoldoende reden om van dit uitgangspunt af te wijken en worden de overtredingen gekwalificeerd als 'bedenklijk gedrag'.

NB: er heeft i.c. ook besluitvorming bij het bestuur van 1 andere (niet-universitaire) organisatie plaatsgevonden, waarover geen verantwoording wordt afgelegd via UNL.

4 LOWI

Er is door [partij 2] op 22 januari 2024 een LOWI-verzoek ingediend tegen een besluit van het CvB VU, een besluit van de Raad van bestuur van het Erasmus MC en een besluit van de Raad van bestuur van het LUMC. De volledige tekst is te vinden op <https://lowi.nl/advies-2024-15-16-17/>.

ADVIES

Het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit:

I. In zaak 2024-15:

- a. verklaart het verzoek gedeeltelijk gegrond;
- b. adviseert de Raad van Bestuur van het Erasmus MC om in het definitieve oordeel:
 - i) klachtonderdelen 3 (infographic) en 6 (abstracts) gegrond te verklaren;
 - ii) daarbij aan te geven dat dit kwalificeert als bedenkelijk gedrag maar niet als een schending van de wetenschappelijke integriteit;
 - iii) de overige klachtonderdelen ongegrond te verklaren.

II. In zaak 2024-16:

- a. verklaart het verzoek ongegrond;
- b. adviseert de Raad van Bestuur van het LUMC om de klacht tegen [Betrokkene 1] definitief ongegrond te verklaren.

III. In zaak 2024-17:

- a. verklaart het verzoek ongegrond;
- b. adviseert het College van Bestuur van de VU om de klacht tegen [Betrokkene 2] definitief ongegrond te verklaren.

5 Definitieve oordelen van de betrokken instellingsbesturen

Besluit CvB VU 15 oktober 2024:

Overwegende het advies van het LOWI d.d. 16 augustus 2024 bekrachtigt het College van Bestuur zijn besluit d.d. 12 december 2023 waarin het de klachten van [partij 2] gericht tegen [Betrokkene 1] en [Betrokkene 3] ongegrond verklaarde.

Besluit RvB LUMC november 2024:

De Raad van Bestuur ziet, na bestudering van het advies van het LOWI, geen aanleiding om daarvan af te wijken. Het oordeel van de Raad van Bestuur is dat [hij], met overneming van de overwegingen waarop het advies is gebaseerd, de klacht tegen [Betrokkene 2] definitief ongegrond [verklaart].

Besluit RvB Erasmus MC september 2024:

De Raad van Bestuur van het Erasmus MC heeft besloten het advies van het LOWI op te volgen en besluit hierbij dat de klacht gedeeltelijk gegrond is, in zoverre dat er sprake is van het niet-naleven van normen uit de Gedragscode Wetenschappelijk Integriteit wat betreft klachtonderdelen 3 en 6. De kwalificatie 'bedenklijk gedrag' blijft daarbij gehandhaafd. Hiermee is de klachtenprocedure officieel afgerond.